

Program

Onsdag den 4 december 2019, kl. 18.00-20.00

Medelhavsmuseets hörsal, Fredsgatan 2, Stockholm

Glöggkväll: En man bland män

Vi börjar kvällen med glögg och lussekatter för att sedan ta del av en intressant djupdykning i forskningen kring frigivna manliga slavar. "En man bland män", så kallar sig Trimalchio, den romerska frigivna slaven som vi känner från Petronius berättelse om ett överdådigt gästabud i den antika romanen Satyricon. Vad menar Trimalchio med detta? Vad innebar det att vara en "riktig man" i antikens Rom och sågs manliga slavar och frigivna som män i det romerska samhället? Föredraget diskuterar ideal och genus i det senrepublikanska och tidigkejsartida Rom med fokus på frigivna manliga slavar. Från de litterära källorna får vi den traditionella elitens bild medan epigrafiskt material visar hur de frigivna såg på sig själva och hur de ville uppfattas av andra.

Föredragshållare Lisa Hagelin är filosofie doktor i latin och forskare vid Centrum för genusvetenskap, Uppsala universitet. Hennes nuvarande forskningsprojektet studerar romerska frigivna mäns maskuliniteter genom att undersöka dygder, egenskaper och ideal som används för att beskriva dem i latinska litterära texter och inskrifter.

Anmälan till glöggkvällen sker på följande vis:

- 1) Anmäl dig via e-post (mm.vanner@gmail.com) eller telefon (073-84 37 970) och meddela namn, antal och telefonnummer.
- 2) Betala in 120 kr till föreningens PlusGiro-konto 53595-5 så betalningen är föreningen tillhanda den 26 november.

Tisdag 28 april – tisdag 5 maj 2020

Resa: Från hav till hav i etruskernas spår

I samarbete med PARADISRESOR

En resa med fil. dr Allan Klynne för medlemmar i Medelhavsmuseets vänner. Den etruskiska civilisationen blomstrade under perioden 600-talet till 300-talet f.Kr. i det mellersta Italien, framför allt i de moderna landskapen Umbrien, Toscana och Latium. Etruskerna kom att påverka det arkaiska Roms arkitektur och religion och under en period styrdes Rom av etruskiska kungar. Etruskerna hade vidsträckta handelsförbindelser, byggde mäktiga befästa städer och skapade enastående konst som trots stark inspiration från Grekland uppvisar ett helt eget uttryck. Resan ger både en introduktion och fördjupning till etruskernas arkitektur, gravar, konst och vardagsföremål, alltihop presenterat i förhållande till historien, forskningen och det levande landskapet.

Allan Klynne är författare, översättare och fil. dr i antikens kultur och samhällsliv. Åren 2003–2007 arbetade han som forskarassistent vid Svenska institutet i Rom, 2010–2012 som vikarierande lektor vid Stockholms universitet och 2017 som tf intendent på Villa San Michele på Capri. Bland hans böcker märks den kritikerrosade Kleopatra - liv och legend (2009), Pyrrhos - segraren som förlorade (2016), samt Antikens sju underverk (2019). Allan Klynne har varit Paradisresors mycket uppskattade ciceron i Grekland, Albanien, Tyskland, England och på många resor i Italien.

Reseprogram

Dag 1 (tisdag 28/4) Utresa – Comacchio – Bologna

Morgonflyg med SAS från Arlanda eller Landvetter via Kastrup till Bologna. Bologna ligger på lämningarna av den etruskiska staden Felsina, som hade sin storhetstid på 400-talet f.Kr. Staden var knutpunkt för handeln med järn till hamnstaden Spina. Vi beger oss några mil ut till Adriatiska havets kust till den nutida orten Comacchio i Po-deltat. Här finns kanaler som i Venedig. Gemensam välkomstlunch i Comacchio på en fiskrestaurang med goda rätter från havet. Efter lunch besöker vi det

MEDELHAVSMUSEETS

VÄNNER

nyöppnade Comacchio Museo Delta Antico med unikt välbevarade fynd från ett skepp som förläste i början av kejsartiden samt de etruskiska gravarna i Spina. Vi far tillbaka till Bologna och tar in på vårt centralt belägna hotell.

Dag 2 (onsdag 29/4) Bologna - Murlo - Volterra

Utcheckning. På morgonen far vi till Murlo, vars museum innehåller fynden från de etruskiska byggnaderna i Poggio Civitate från tidigt 500-tal f.Kr. Lunch i Murlo. Vidare till staden Volterra som ligger högt uppe på ett berg och fortfarande ger en känsla av etruskisk bosättning. Här besöker vi det fina etruskermuseet Guarnacci bl a känt för sina askurnor, många unika bronsskulpturer och terrakottaföremål. Staden är mycket trevlig att promenera i med trånga gränder och härlig utsikt över den omgivande nejdens kullar. I Volterra tar vi in på vårt hotell för övernattninng.

Dag 3 (torsdag 30/4) Volterra - Vulci - Tarquinia

Utcheckning. Efter frukost reser vi söderut mot Tarquinia och stannar till i Vulci med dess spektakulära bro Ponte della Badia och museet i det medeltida Castello della Badia. Vulci var under det begynnande 1800-talet en viktig plats för fynd av grekiska vaser. Efter besöket far vi genom det säregna kustlandskapet maremma till Tarquinia där vi äter lunch. Tarquinia är en av de äldsta etruskiska städerna med gravar från 800-talet f.Kr. och senare med rika fynd. Tarquinia var på 600-talet en av de mäktigaste etruskiska städerna och kontrollerade ett stort område från kusten upp till Bolsena sjön. Det var från Tarquinia som Tarquinius Priscus, Roms femte kung, härstammade. Den nutida staden kallades Corneto ända fram till 1922, då man som en följd av de framgångsrika utgrävningarna återtog det antika stadsnamnet Tarquinia. Efter lunch tar vi in på vårt hotell i Tarquinia där vi stannar tre nätter. Vi besöker stadens arkeologiska museum i ett palats från 1400-talet med fynd bl a från gravarna utanför Tarquinia.

Dag 4 (fredag 1/5) Tarquinia-Viterbo-Acquarossa-Tuscania-Tarquinia

Några mil inåt land ligger Viterbo ovanpå ruinerna av en etruskisk stad och i bergen runt omkring kan man se gravgrottor med stiliga fasader uthuggna i klippan. Stadens storhetstid är emellertid 1200-talet, då flera påvar föredrog att residera i Viterbo istället för i Rom, och staden har fortfarande en medeltida prägel. Det arkeologiska museet Rocca Alborno har en permanent utställning om de svenska utgrävningarna i Acquarossa och San Giovenale. Efter besök på museet äter vi lunch i Viterbo innan vi far ett stycke utanför staden för att se utgrävningsplatsen Acquarossa. Vidare färd mot Tuscania, som var en knutpunkt i vägnätet mellan kusten och Tiberns dalgång både under antiken och medeltiden. Tuscanias medeltida stadskärna förstördes av en jordbävning 1971, men har återuppbyggts. Vi besöker det arkeologiska museet som bland annat innehåller en samling skulpterade etruskiska sarkofager från gravgrottorna runt staden. Tillbaka till hotellet och Tarquinia.

Dag 5 (lördag 2/5) Tarquinias gravkammare- San Giovenale

Dagen börjar med ett besök i nekropolen alldeles utanför staden. Vi studerar de etruskiska gravkammarnas färgglada målningar med fantasieggande motiv som ger inblickar i etruskernas religiösa föreställningsvärld. Vi ser dansare, banketter, jaktscener mm. Vi återvänder till Tarquinia för lunchpaus innan vi far till den svenska utgrävningen San Giovenale. Här verkade bl a kung Gustav VI Adolf många somrar vid Svenska institutet i Roms utgrävningar som pågick 1956-65. Vi återvänder till Tarquinia efter kaffepaus i närbelägna Blera, där kungen ofta brukade fika.

Dag 6 (söndag 3/5) Tarquinia- Cerveteri- Pyrgi-Roma

Utcheckning. Vi tar oss söderut till den berömda etruskiska staden Cerveteri, antikens Caere, där romarna studerade religion, vilket anses levt vidare i ordet ceremoni. Caere var en av Etruriens största och rikaste städer, vilket också framgår av de vidsträckta nekropolerna med sina karakteristiska

MEDELHAVSMUSEETS

VÄNNER

tumulusgravar. Redan på 700-talet f.Kr. var Caere en rik handelsstad med ansenliga exportinkomster från metallbrytningen i Tolfabergen. Vi besöker Cerveteris nekropol med dess gravar nedhuggna i klippan, med skulpterade reliefer av köksutrustning och annat gods som den döde behövde på den andra sidan. Efter detta besök far vi till den etruskiska hamnstaden Pyrgi vid Tyrrenska havet. Det arkeologiska museet är inlyst i anslutning till borgen Santa Severa. Här finns både ett museum över antik sjöfart och fynden från två monumentala etruskiska tempel som grävdes ut på 1960-talet. Vi äter lunch på en taverna vid kusten. Det var här i närheten som Ingrid Bergman hade sin sommarvilla.

Efter lunch åker vi in till Rom och besöker det fina etruskermuseet Villa Giulia med lämningar från hela det etruskiska området. Villa Giulia innehåller den största etruskiska samlingen i Italien med bl a den berömda sarkofagen i terrakotta med ett vilande par i naturlig storlek och tempelskulpturen Apollo från Veji. Enligt legenden var Roms tre sista kungar etrusker. Den siste av dem störtades år 509 f.Kr. genom en revolution, vilket innebar den romerska republikens födelse. Fynden på museet blir till en pedagogisk sammanfattning av resan. Vi tar in på vårt centralt belägna mycket uppskattade hotell på Marsfältet, där vi stannar två nätter.

Dag 7 (måndag 4/5) Rundvandring-Svenska institutet i Rom

Under dagen tar vår ciceron med oss på en rundvandring i staden. Vi ser bl a Pantheon, Piazza Navona och Spanska trappan innan vi avslutar med ett besök på Svenska institutet i Rom, där vi får en visning samt bjuds på förfriskningar. Eftermiddagen fri för egna studier eller shopping. Gemensam avskedsmiddag på en trevlig restaurang nära hotellet.

Dag 8 (tisdag 5/5) Hemresa

Transfer till Roms flygplats i Fiumicino och flyg till Arlanda, Kastrup eller Landvetter med SAS.

Resefakta

Resan är endast öppen för medlemmar i Medelhavsmuseets Vänner. Resan innebär en hel del promenader så resenärerna bör kunna förflytta sig utan svårigheter.

Resans pris från Arlanda/Kastrup: 17.700:- inkl. flygskatter

Resans pris från Landvetter: 18.600:- inkl. flygskatter

Anmälningsavgift: 2.000:- (dras av vid slutbetalning 15/3 2020)

Enkelrum (i mån av tillgång): 3.900:-

Mer resefakta hittar ni på Paradisresors hemsida www.paradisresor.se.

I resans pris ingår: Flyg med SAS ToR från Arlanda eller Landvetter via Kastrup till Bologna och hem från Rom, del i dubbelrum med frukost i centralt belägna tre-och fyrstjärniga hotell, välkomst-och avskedsmåltider, transporter och utflykter i turistbuss enligt program, inträdesavgifter, city tax, eu-moms, fil. dr Allan Klynnes ciceronskap och reseledning från Paradisresor.

Anmälan

Anmälan/förfrågan till Paradisresor 08-718 07 13 eller info@paradisresor.se

Alternativt lämna en intresseanmälan på www.paradisresor.se